

Nro. 23.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből Kedden September 17-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

A' maga végéhez közelítő nyári idő most is oly szép és kellemetes, mint vólt egy két hólnappal ennekelőtte, sőt annyiban még kellemetesebb, hogy a' rekkenő, és minden állatokat lankasztó hévség egészen megszűnt, a' reggeli és estéli órák szép hívessek, és nagy reménységet nyújtanak a' szőlős gazdáknak a' jó, bőv, és hasznos szürethez. Ellenben a' föld művesek, és szántóvető emberek panaszkodnak, hogy a' hosszas szárazság miatt felette meg keményedett földet, a' kívántató essőnek szűk vólta miatt, telyességgel nem művelhetik, annak idejében bé nem vetetik; a' molnárok pedig a' folyo vizeknek lea-

padások és a' malmokat tartó patakoknak egészen lett kiszáradások miatt nem örölhetnek elegendő lisztet. — A' természet vizsgáló Böltseknek jegyzéseik, és a' hosszas tapasztalás is azt taníttyák, hogy az igen száraz nyarat mindenkor esős őszi idő és kemény tél szokta követni.

Ez a' hosszú nyári szárazság az élőállatokra nézve is ártalmas volt, mivel a' levegőben meggyűlt egészségtelen gőz, mellyet az idő rendes járásában a' gyakorta való nyári menydörgések, és menykőhullások leginkább széllyel oszlatttyák, 's a' levegőt, mellyben az élő állatok úgy vannak, mint a' halak a' vizekben, sok és ártalmas nyavalyákat szült, kiváltképpen a' népes városokban, és sok embert temetett a' föld alá, ifjakat, közép idejűeket, és véneket egyaránt. — A' gyermekszülésben is sok szép és ifjú asszonyok meghóltak e' nyáron, és még most is halnak, ki született gyermekével együtt, ki a' nélkül.

Néhány holnapoktól fogva, a' Cs. K. katonaság, ott a' hol folyóvizek vannak, erőssen gyakoroltatnak az úzás mesterségében. Nem is ok nélkül, mivel semmi karba és állapotba helyezett embereknek nints annyi szükségek a' mesterséges úzásra, mint a' katonának, kiváltképpen a' hadakozás idején, midőn vagy a' vízhez szorítottatik a' hadi nép, és hirtelen hídat tsinálni nem lehet, vagy a' midőn a' hídat az ellenség széllyel lövi, avagy megégeti. De másféle haszna is van a' mesterséges úzásban való gyakoroltatásnak, mivel a' vízben való mosódás a' testet megerősíti, a' tagoknak hajlóságát öregbíti, egyszóval minden hadi nyomorúságoknak

elviselésére alkalmasocskká teszi a' katonákat. Illyen úzásban való gyakoroltatás volt nem ré- giben Prágában a' Moldva vizében, számos né- zőknek jelenlétekben. Az ott fekvő regementek- ből kiválogatott legények és tisztek a' Moldva jobb partyára arra a' helyre menvén, a' hol a' salétrom főző kementzék vannak, monturjokat le- vetették, és övedzésig érő vászon nadrágokat vontak felmagokra, és az úzást komandirozó tisztnak jeladására, dob szó alatt a' vízbe ug- rottak, szép rendben elsőben a' víz ellenében, azután a' vízen keresztül, végre a' vízen lefelé úsztak, és olly szép rendet tartottak az úzásban, mint a' fegyverben való gyakoroltatásban. Mi- nekutánna ez a' vízben való úszkálás mintegy fél óráig tartott, és a' komandirozó tiszt az ostrom- lásra jelt adott volna, az egész úszó sereg a' víz partyához úszott, és az ott lévő hajókra felhá- gott, 's azokat elfoglalta.

Az illy úzásba való mesterségre tsak nem minden tengerekre fekvő országokban és tarto- mányokban, nevezetesen Angliában, Hollandi- ában, Frantzia, Dávia, és Svétzia Országokban még gyermek korokban tanítatnak az ifjak, és olly tökéletességre is szokták azt vinni, hogy akarmelley nagy és sebes folyóvízben, sőt még a' tengerben is bátran és minden veszedelem nélkül úszkálnak. — Dániában egy úzást taní- nító mester két mértföldre úszott egy nagy folyó- vízben, a' nélkül, hogy meg fáradott volna.

Magyar Ország.

A' Posonyi Ország gyűllésen lévő Magyar Karok és Rendek, e' folyó September' 9-ik nap- ján a' negyedik, 10-ikén az ötödik, 11-dikén a' na-

tozik, 12 ikén a' hetedik gyűlést tartották, és azt végzették, hogy a' Királyi propositiókra repræsentatiót tegyenek.

Császár, és Császárné Eő Felségek friss egészségbe vannak, és még most is Posonyban a' hív Magyaroknak kebeleiben múlatnak, és hozzájuk való kegyelmességeknek sok jeleit mutatták. Ennek a' holnapnak 8-ikán Császárné Eő Felsége a' Posonyi nemes apátzákat maga jelenlétével nagyon megörvendeztette, és egynéhány órákig méltóztatott klastromokban múlatni.

A' mint fülhegygel hallottuk a' N. Váradi Nemes Kaptalannak számos esztendőig volt nagy Prépostya Gróf *Sauer*, választott Arbei Püspök, a' Sz. István Apostoli Rendjének Kis-keresztes tagja, Eő Cs. és Ap. Kir. Felségének udvari Tanácsosa, és a' Fels Septemviralis Törvényes Táblának Assessora, meghalálozott, de mikor, és életének hanyadik esztendejében, még arról semmi tudósítást nem vettünk.

Frantzia Birodalom.

A' Frantzia Császár és Császárné, Augustus 30-ik napján Trianonból *Compignibe* utaztak, abba a' Páristól 18 mértföldre fekvő népes városkába, a' mellyben lévő Kir. múlató kastélyban a' Burboniai Házból származott Királyok ennek-előtte a' vadászat kedvéért, az ősznek nagyobb részét eltöltötték vala. Eő Csász. Kir. Felségek is vadászat kedvéért mentek most oda. Ha egyéb-ről nem is, de arról igen nevezetes város ez, hogy ama híres Orleansi szüzet, (*Pucelle d' Orleans*) a' ki az 1429 ik esztendőben Orleáns városát (*Auréliát*) az azt ostromló Anglusoktól megszabadította, 1430-ikban *Compigniban* elfogták,

ellen, mint boszorkány ellen processust indítottak, és azon esztendőben, Pünköszt havának 30-ik napján Rouenben (Rotomagumban) megégették. Ennek a' hajadonnak igaz neve *Arc Johanna*, és egy Lotharingiai parasztnak leánya volt.

A' *Gazette de France* című Párisi Zsurnál azt beszéli, hogy a' midőn Napoleon Császár minap a' St. Germaini erdőben vadászott, és meg fáradván a' pihenés végett egy dúllott fára leült volna, látta, hogy egy forma ruhás hat esztendőös gyermek feléje lovagol. Tudakozzátlan nyájasan a' Császár: „fiam hová szándékozol menni? A' Császárt keresem monda a' gyermek, szeretném őtet látni. Én vagyok az, felele a' Császár, — hát meg elégszel-e az én látásommal? nem egészen, monda a' gyermek, szeretném a' Római Királykát is látni. Jól van, felele a' Császár, holnap reggel jőjj fölöstökömre St. Cloubba; örömmel el megyek monda a' gyermek. El is ment édes attyával együtt, a' ki a' Császár testőrző seregénél tiszt, és bé jelentetvén magát a' Császárnál, a' Római Király böltsőjéhez vezetett, a' kit egynéhányszor meg ölelgetvén, nagy örömeben csak nem kibújt a' bőriből. Az után fölöstökömre vezette őtet a' Császár, 's néki így szóllott: „Mivel látom, hogy te a' Római Királyt szereted, mától fogva az ő testőrző seregénél kapitány vagy.

A' Frantzia Monitórnek 31 ik Augustusi darabja azt beszéli, hogy az északi Amérikabéliek nyert szabadságoknak emlékezetes napját, bé vett szokások szerint, meginnepelték, és az akkor adott vendégségben ki-üresített poharak mellett azt óhajtották, hogy az ő ágyúzó hajóik línea

hajókká változzanak által. Erre azt jegyzi meg a 'Monitőr', hogy akkor fognak az Amérikabéliek tökéletes szabad nemzetek lenni, midőn vitorláikat méltó tekintetben tartani, és tengeri kereskedéseket szabad tetteik szerént való adó alá nem fogják az Anglusok vetni, e' pedig akkor lesz, midőn 30 línea hajók, és 30 fregatjok áll készen. Ezeknek építtetése nem okozna nékiek annyi költséget, mint a' mennyi kárt tesznek nékiek az Anglusok. Szükség, hogy vagy azon 30 línea hajónak, és 30 fregatoknak kikészítése végett mindent feláldozzanak az Amérikabéliek, vagy mástól való nem függésekről egészen lemondjanak, és nyakokat az Anglusoknak vas jármok alá vessék.

St. Maloba, azon nevezetű szigetnek nevezetes városába, és kikötőhelyébe számos levelek küldettek Angliából az oda való kereskedőknek. E' tárgyról illy jegyzést adott ki a' *Journal de l'Empire* című újság leveleknek szerzője: —

„Soha sem vólt az Anglus kereskedés olly nagy szorúltságba, mint most, soha sem valottak annyi kárt a' kereskedők, soha sem tsüggettek el annyira, mint most. Többnire mind meg szegényedtek. Kevés munkája lévén a' fábrikáknak, sok munkások elbotsátattak, a' kik egyébbel nem segíthetnek magokon, hanem a' mint Perceval minister nékiek mondotta, a' patrontaskával. — A' Londoni napkeleti, 's napnyugoti magazinumok coloniális vagy Indiai portékákkal úgy tömve vannak, hogy ebben az esztendőben 42000 font sterlingen kellett magazinumokat bérbe fogadni. Az Indiai kereskedő tár-

„saság hitelességének fenntartása végett oltsó áron adják el azokat.“

„Az Anglusok birtokába esett coloniáknak lakosi kétségbe esésbe forognak, meg nem engedtetvén nékiek, hogy portékáikat eladhassák, és a' mit Angliába küldenek, azért pénzt nem kapnak. Minden kereskedő helyekben sokan bankrotiroznak, úgy annyira, hogy hetenként 40-ről sőt 50-ről is emlékeznek az újság levelek. A' tartományboli bankók többnire mind meg szüntek a' fizetéstől. Ebbe az állapotba estek a' Jerseyi, és Guernseyi bankok is. A' magános assecuransoknak semmi creditumok avagy hitelességek nintsen többé, igen sokat vesztvén a' déli tengerben.“

„Minden nap sok paskilusok jönnek napfényre a' Kórmányszék ellen, mellyekben kiváltképpen való módon motskolják őket a' Spanyol Országgi háborúért, és az Irlandiai Katolikusokkal való bánásért. — *Sir Francis Burdettnek* minden kar és rendbéli emberek között sok baráti vannak, de mindeniket a' katonáktól való félelem tartóztatya a' támadástól, és a' közönséges revolutiótól. A' nemzet egészlen megúnta a' háborút, mindenek a' békesség után sóhajtoznak, 's világosan el merik mondani, hogy végtére is kéntelen lesz Anglia Napoleon Császártól békességet kérni. — Az önkényen való katonák, vagy fegyveres polgárok, a' kik az Országot őrzik, bizonyos történetben a' nép mellé állanak, és azt nem tsak le nem tsendesítenék, hanem inkább öregbítenék a' támadást.“

Spanyol Ország.

A' Párisi tudósítások szerént, Valentziában

közönséges nyughatatlanság uralkodik, mindnyájan attól tartván, hogy Marsal *Suchet* 35000 Frantziákkal őket megtámadja. A' Tarenti Herceg Marsal *Macdonald* a' Figuerási erősségnek meg hódoltatása után, az imitt amott lappangó Spanyol Insurgensektől az egész Katalóniai tartományt meg tisztíthattya, és az alatta lévő hadi népet a' Marsal *Suchet* ármádiájával öszve kaptsolván Valentiát megzabolázhattya 's meghódoltathattya. — A' hosszas ostromlás és erőszakos megvétel által megkárosított Tarragoniai erősség ismét megépítették, 's megerősítették. — Az insurgensektől megerősített és megvehetetlennek lenni tartatott Montserrati klostromban igen sok eleség, hadi eszközök, és kints találtatott, mellynek erősségében 's megvehetetlenségében bizakodván a' lakosok, minden féltő jószágaikat oda hordták. Tudniillik abba a' vélekedésben vóltak a' szomszéd környékbéli lakosok, hogy ezt a' magános kősziklán épült klostromot, a' mellybe vivő szoros, meredek, és köves útakon a' békességes időkbén is nagy nehezen lehetett felmenni, lehetetlenség leszen az ellenségnek megvenni, nem tudván, vagy nem gondolván azt, hogy a' Frantzia vitézek ottan szoktak leginkább győzedelmeskedni, a' hol legtöbb ellentállást, akadályokat, 's nehézségeket talál-
nak.

A' Figuerási őrizetben feküdt Spanyol katonaság igen szánakozásra méltó állapotban ment Frantzia Országban mind egészségére, mind külső tekintetére nézve, a' bészáratás utolsó heteiben egy darab kenyérnél és egy pohár víznél egyebet nem kapván testének táplálására. Egyedül azon

éjjel, mellyen azon erősségnek Kommendánsa Martinez, a' hosszas bészáratás alól a' kitsapás által igyekezett felszabadúlni, osztatott ki az alattvalóknak bort, és égettort, hogy azok által meg vidámítsa, és bátrabbakká tegye őket.

Nagy Britannia.

A' Fels. Király, a' Windsori 26-ik Augustusi bulletinok szerint nemcsak jobban nintsen, sőt minden szempillantásban várják lelkének tésztétől való elválását. Leg veszedelmesebb környűlálások közt van paroxismusának idején, az az, a' midőn az elméje meg háborodik. Az utolsó paroxismus után, 24 óráig szüntelen hányt, 's a' miatt annyira elerőtlenedett, hogy lelket sem érzettek benne az orvosok.

A' nagy keserűség már annyira elfoglalta az Irlandiai Katolikusokat, hogy sem a' Vice Király kiadott hirdetményével, sem az elfogdosásokkal és vasra veretésekkal nem gondolnak. — A' Dublini esteli posta nevezetű Zsurnálnak 13-ik Augustusi darabja így szól: —

„A' Vice-Király' kiadott hirdetményét kigúnyolják, és az árestálások az Irlandusoknak constitutionális lelkeket megerősítették. — A' Katolikusok még most is gyűléseket tartanak, a' közönséges gyűllésre deputátusokat küldenek, melly foglalatosságokban mind a' Protestáns lakosok, mind a' közönséges Tisztviselők segítik őket. — A' Triperari Grófságban közönséges nevettséget űztek a' Kormányshék' hirdetményéből, kiváltképpen a' Tisztviselők, kik közzül sokan megjelennek a' Katolikus gyűlésekben, és világosan kimondották, hogy ők Katolikus barátjaikat minden támadástól védelmezni fogják.

A' fent említett Dublini Zsurnál következőképpen okoskodik a' jelenvaló Irlandiai dolgokról: —

„Egész bizodalommmal támaszkodhatik Irlandia a' Régens Hertzeghez; jól tudja ez azt, hogy egyedül az Irlandusok oltalmazhattyák őtet meg a' német Prioczeken történt szomorú sorstól. Közönségesen uralkodók szoktak lenni az Anglusok, mivel gazdagok, és durvák, mivel tudatlanok. Az ő balvéllekedéseken nem kell megbotránkozni, mivel ők kegyetlen Királyölők voltak, a' mik az Irlandusok nem lesznek. Ettől a' néptől félvén a' Régens Hertzeg az igazságra nem ügyelhet, és a' koronához való jussainak veszedelemre való kitétele nélkül, a' Katolikusokat a' constitutióba való bemenetelekben nem segítheti. E' nyomban okosan viseli magát a' Hertzeg, és minekelőtte az Irlandusokhoz való jó indulatját ki nyilatkoztatná, meg kell néki azt mutatni, hogy az Irlandiai Katholikusok álhatatossan el tökéllették azt magokban, hogy jussaikról le nem mondanak “

„Parantsolóképpen parantsolja a' népnek, hogy vizsgálja meg, ha az Irlandiai Kórmányszék, a' Hertzeg parantsolatjához alkalmaztatta-e magát? Igen is! Ezen esetben tsak azt engedi meg a' Hertzeg, hogy Édes Attyának jobbágyi a' kétségbe esésig nyomattassanak, 's annál fogva nékiek a kalmatosságot szolgáltat annak meg mutatására, hogy ők erőssen akarják a' mit akarnak. Valósággal a' kétségbe esésig nyomatott, négy milliom Irlandusokra nem nézhet szép szemmel az Anglus nemzet, a' kik a' felbuzdulás szempillantatjában azok, a' miának kell nékiek lenni, az

az, leg gondolkozóbb nép e' világon. — Mitsoda következesei lesznek annak a' nyughatatlan állapotnak, mellybe tartatnak az Irlandusok? Ennek a' népnek békételessége nem vonnya-é az ellenség figyelmetességét magára, nem arra indítja é a' Frantziáknak Fejedelmét, hogy ezt az Országot had piatzává tegye? “

„Azt mondhattya az Anglus Minister: Jól látom, hogy próbát fog tenni az ellenség az Angliába vagy Irlandiába való bé ütéssel; de mivel inkább szeretem az Anglusokat, mint az Irlandusokat, azon fogok iparkodni, hogy a' veszedelmet ezekre hárítsam, két rossz közt tsak egyet választhatok. Mivel az ellenség' béütését meg nem akadályoztathatom, inkább tétetődjék Irlandia a' háborúnak theátromává, mint Anglia. — Úgy de megszenvedi é az Irlandiai protestáns birtokos, midőn a' maga földjeinek contractusát olvasni fogja, hogy vagy az Anglus minister, vagy ennek Agense néhány tartománybéli regimenteknek segítségével, az ő földjeiket védelmezze, azomba az ő Katolikus szomszédjait sértegesse, és jussaitól meg fossza? Éppen nem, a' protestáns birtokosoknak fel kell kelni, és annak a' ministernek meg büntetését kívánni, a' ki az Országot megháborítani engedte. De híjjába reménylik az igazságtételt 's a' t.

Török Birodalom.

A' mostani Török nagy Vezér következendő hivatal szerént való tudósítást küldött a' Török és Orosz armádiák közt Rutsuk mellett esett véres verekedésről Konstántzinápolyba: —

„Közönségesen tudva vagyon a' Fényes Portának az az erőlködése, mellyet az Oroszoknak,

a' Mahomet Próféta vallásának és Muzulmannoknak leg nagyobb ellenségeinek kezekbe és hatalmokbanba esett tartományoknak, erősségeknek és városoknak megszabadításokra fordított. Az is tudva vagyon, hogy a' múlt esztendőben, midőn az Oroszok a' Rutsuki erősséget számos hadi néppel megszállták, és negyedfél hólnapig szüntelen erőssen ágyúzták, azon erősségnek Kommendánsa *Bosnák Aga*, egyedül az eleségnek nem léte miatt kénytelenítettett azt feladni, a' mellyből ő egész hadi betsülettel, minden fegyverével és bagázsiájával ki költözött.

A' mostani nagy Vezérnek ezen méltóságra lett emeltetése után az egész Török ármádia megbátorodott, a' Dunának jobb partya, a' jelenvaló táborozásnak kezdetében az Oroszoktól megtisztítatott, és Silistria erőszakos reá rohanással kezekből megszabadított. Egyedül Rutsuk volt még hatalmokban — Arra való nézve a' Török hadi seregek ezen erősséghez közelébb nyomultak, a' hol azoknak vezérjek *Carlsly Aly Basa* az Oroszokat megtámadta, 's mindjárt megzavarta, a' kik magokat sántzaikba vissza vonták ugyan, de azokban sokáig nem maradhattak, mivel harmadnap múlva ismét megtámadván őket a' Török ármádia a' nagy Vezér vezérlése alatt 7 vagy 8 óráig tartott véres verekedések után az Oroszok megverettettek, megfutamtattak, sok embert elvesztettek, a' győzedelmes muzulmannok pedig számos lovakat, szarvasmarhát, és sok tábori bagázsiát nyertek, és a' meggyőzetetett ellenséget a' Rutsuki erősségbe vissza menni kényszerítették.

„Julius 9-ik napján, egész ármádiájával ezen

erősség alá ment a' Török nagy Vezér, körül vette azt, ostromló ágyú golyóbisokkal és bombikkal lövöldöztette, és háromszor hágatott fel annak bástyáira, a' mellyeket mindazáltal el foglalni nem lehetett. Azon közben nagyobb erőszaktételtől és vérontástól félvén az Oroszok, a' következett éjjel abból kiköltöztek, és a' Duna túlsó partyára Giurgevoba mentek, melly értésére esvén a' Török hadi népnek, azon erősségbe bé rohantak 's azt elfoglalták. — Illyenképpen a' mindenhatónak védelmezése alatt, melly legnagyobb segedelem, és a' nagy Próféta segedelmé által fényes győzedelmet vett a' Török armádia az Orosz hadi seregeken, mellyek Gen. Kutusow vezérlése alatt 40000 főből állottak.

„Tehát, (illyen jelentést teszen továbbá a' nagy Vezér) ismét a' mi hatalmunkban van Rutsuk, sok ágyúk, tábori szekerek, sok foglyok, és levágatott fejek estek kezünkbe, a' leg jobb Generálisok elesett. A' Rutsuki magazinumok tömve voltak eleséggel.“ — Ezen jelentésének végén nagyon dítséri a' nagy Vezér az azon véres verekedésben jelen vólt Basákat, tiszteket, és köz embereket, és azt óhajtya, hogy a' Fels. uralkodó Zultán kegyelmességének és megjutalmazásának Oceánus tengere mozdulásba tétetődjék. — A' későbbi tudósítások szerint azokat a' hajóhidakat, mellyeket az Oroszok a' Duna vizére tsináltak, a' Török ágyúk lelőtték, meggyújtották, mellynek fele öszveégett, a' más felét pedig a' Törökök a' Duna jobb partjára vitték által.

A' Seresi Basa *Ismael Bey*, 30000 emberrel Widdin alá marsirozott, 's abba bé akart men-

ni. De az oda való Török Kommendans *Molla Aga* a' kapukat előtte bézaratván, magát a' várba bétsukta, attól félvén, hogy *Ismael Bey* a' fejét le vágattya, avval vádoltatván, hogy ő *Sasz Orosz Generálissal* egyet ért, és azon erősséget néki által akarja titkon adni. Nem is ok nélkül gyanuskodott ő e' dolog felől, mivel valósággal parantsolatot adott a' Diván *Ismael Beynek*, hogy ha *Molla Agát* kezére keritheti, minden irgalom nélkül üttesse el a' fejét.

Belgrádból azt írják, hogy a' Travnik mellett és a' Drina folyóviz partján öszve gyült Bosnyákok, onnan hirtelen hátrább vonták magokat, hasonlóképen a' Szerviában öszve sereglett Muzulmannok is, és a' Szerviai helységekben rabságra éjtett lakosokat, ferfiakat, asszonyokat, és gyermekeket magokkal el vittek. — Egész Szerviát nagy félelem borította el, attól félvén a' lakosok, hogy ha az Orosz hadi seregek még egyszer meg veretnek, mindent elpusztitnak az irgalmatlan Muzulmannok, sőt még eleteknek sem kedveznek. — A' *Sasz Orosz General* osztály serege, a' mint a' Belgradi levelek tartják, Timoktól vissza nyomatván *Cladova* mellett telepedett le.

A' Duna alsó részéről fontos hireket lehet várni. Minden környülállásokból azt lehet itilni, hogy a' mostani bátor szívű, munkás, és a' maga mesterségét jól értő Török nagy Vezér álhatatosan eltökéllette azt magában, hogy egész hadi erejét a' Dunán által vigye, és hogy az alatt a' *Kapután Basa* a' török hajósereggel az Oroszokat hátul kerittse. E' végből olly parantsolatot küldött az Európai és Azziai Basákhoz a' nagy Vezér, hogy minden alattok lévő fegyveres néppel,

sebes lépésekkel mennyenek hozzá; annyival inkább, mivel a' Wechabitáktól, kiknek vezérjeik egymás közt meg hasonlottak, semmit nem féltet a' Fényes Porta, és mivel az Egyiptomi helytartó Basa Mehmed Aly nagy erővel igyekszik őket megtámadni. —

* * *

*A' Magyar Kurir' tisztelt olvasóihoz intézett
Híradás.*

Az írgalmatlan szükség mindent meg próbáltat az emberrel. Ílly állapotba vagyunk most mi is helyheztetve; azért is a' mennyire tsak lehet, másoknak megsértések nélkül kötelesek vagyunk magunkról gondot viselni. Az itt közönségesen uralkodó szűk idő, a' papirosnak, és a' több nyomtatáshoz kívántató matériáléknak, a' Tipografus munkájának, a' külföldi újságoknak szörnyű drágasága, az öttzörös postapénz, az újságoknak expedíziójában fáradozó embereink fizetéseknek felemeltetése, egy szóval minden élelmünkre, ruházatunkra, 's egyéb életünk fenntartására kívántató dolgoknak felettébb való drágasága miatt kéntelenek voltunk olly módot keresni, mellynél fogva számtalan költségeinket, a' M. Kurir tisztelt Olvasóinak rövidtségek nélkül, valamelly részben kevesíthessük.

Fél árkus újsággal tisztelt Olvasóinkat ismét meg szomorítani nem kívántuk, tulajdon tapasztalásunkból tudván azt, hogy akármit igyekezünk, 's akármit rövidíttünk írásinkat, soha egy fél árkusban annyi dolgot ki nem adhatunk, mint egy egész árkusban. Sok költségeinknek némiképpen való megkevesítésekre leg ártatlanabb eszköznek találtuk azt, hogy azon olvasó-

inknak, a' kik a' Posta Hivatalokkal vagy egy helyben, vagy azokhoz közel laknak, különös koperták nélkül, a' Posta hivataloknak kopertáikban küldjük újságainkat, mind egy lévén, akár különös kopertákban vegyék tisztelt Olvasóink magok újságaikat, akár azok nélkül. Ellemben azoknak, a' kik a' Posta hivataloktól távolabb laknak, ennekutánna is különös kopertákba bezárt újságokkal fogunk szolgálni.

Erről a' mi szándékunkról mind a' két Magyar Hazabéli Csász. Kir. Posta Hivatalokat eleve tudósítottuk, és azoknak neveiket is feljegyeztük, a' kiknek a' Posta Hivataloknak kopertáikba, a' Magyar Kurir újságokat küldeni fogjuk, tellyes bizodalomban lévén az eránt, hogy azok a' Csász. Kir. Posta Hivatalok kinek kinek újságait, tsak azoknak kezekhez fogják szolgáltatni, a' kik azoknak taksáját vagy nállok vagy nállunk lefizették.

Hogy ha az újságoknak illy móddal való küldetése, sem tisztelt Olvasóinknak, sem a' Csász. Kir. Posta Hivataloknak nem tettzene: arra kötelezzük magunkat, hogy mihelyt a' jelenvaló igen mostoha idő kedvezőbbre változik, és mind a' papirosnak, mind a' nyomtatáshoz tartozó egyéb matériáléknak az árrok valamennyire alább száll, és mihelyt a' posta pénznek öttzörösen való fizetése megszűnik, mellyhez tellyes reménységünk is van; sőt mihelyt tsak bizonyos reménységünk lehet a' most uralkodó szörnyű drágaságnak megszűnéséhez; azonnal minden Olvasóinknak különös nyomtatott kopertákban fogjuk újságaikat küldözni, e' mellett a' M. Kurirnak mostani taksáját is alább szállítjuk. Utollyára arról is tudósíttjuk tisztelt Olvasóinkat, hogy újságainknak illy móddal való leküldetését a' jövő posta napon már kezdjük, egyébaránt magunkat tapasztalt kegyességekbe ajánljuk.

Költ Bétsben, Szent Mihály havának 17-dik napján 1811-ben. —

A' Magyar Kurir Írói.